

راهکار صلح برای افغانستان

خلاصه پالیسی

می ۲۰۱۶

موسسه برابری برای صلح و دموکراسی

خلاصه پالیسی

مقدمه

حال، با وجود موجودیت شورای عالی صلح در ۳۴ ولایت کشور، مردم از کارکرد و دست آورد های شورای عالی صلح راضی نبوده اند. برعلاوه، عدم شفافیت در روند صلح و محض نمادین بودن نقش زنان در سطوح تصمیم گیری های این پروسه یکی از نگرانی های دیگر در میان مردم بوده است.

به این اساس، با همکاری مالی «جامعه باز افغانستان»، ائتلافی از سازمان های جامعه مدنی که شامل (CPAU, EPD, HREVO, PTRO) و (TLO) اند، گرد هم آمدند تا مذاکره ملی را جهت بحث دورنمای صلح در کشور برگزار نمایند. این گفتگو ها، جهت تشخیص نگرانی های مردم در ارتباط با شورای عالی صلح، برنامه صلح و ادغام مجدد بطور عموم در سطح ولسوالی ها و ولایات کشور راه اندازی گردید. نتایج این تحقیقات از طریق همایش ملی و منطقوی بازتاب یافته و مورد بررسی بیشتر قرار گرفت. این فشرده پالیسی انعکاس دهنده یافته های نهایی تحقیقات متذکره میباشد.

پس از سقوط رژیم طالبان در سال ۲۰۰۱، موجی از خوشبینی ها در میان مردم در مورد صلح و ثبات کشور ایجاد گردید. به دنبال آن، افغانستان شاهد مشارکت گسترده مردم در روند دموکراتیک برای انتخابات ولایتی، پارلمانی و ریاست جمهوری و همچنان شاهد حضور گسترده نیروهای خارجی و جامعه جهانی در روند بازسازی و امنیتی بوده است.

پس از سال ۲۰۰۶، امنیت نسبی که در کشور به وجود آمده بود کاهش یافته و مبارزه علیه دولت توسط گروه های مسلح مخالف دوباره آغاز گردید. که در نتیجه طالبان بعنوان گروه مسلح مخالف دولت ظهور نموده اقتدار، مشروعیت و حاکمیت دولت مرکزی را در بخش های مختلف کشور با چالش جدی مواجه ساخت.

شورای عالی صلح که متشکل از ۶۹ عضو (۹ زن) میباشد در سال ۲۰۱۰ میلادی با هدف تطبیق برنامه صلح و ادغام مجدد تاسیس یافت. تاکید این شورا بر افزایش تلاش ها برای مذاکره با مخالفین دولت بویژه طالبان بوده است. با این

بعنوان بخشی از مشاورت های ملی، بیش از ۵۰۰ فعال جامعه مدنی همراه با ۵۶۰ مقام محلی مربوط به برنامه صلح و ادغام مجدد و همچنان اعضای شورای صلح و جنگجویان که به دولت پیوسته اند مصاحبه گردیدند. تنوع تجارب در میان گروه های نمونه گرفته شده باعث طرح دورنما در مورد چگونگی فعالیت های شورای عالی صلح در تمام سطوح جامعه می‌گردد.

علاوه بر آن، تنوع در دیدگاه های اشتراک کننده گان، بصورت غیر قابل انتظار اجماع نظر میان آنها روی مسایل اساسی وجود داشت. بصورت عموم، اکثریت مصاحبه شونده گان از برنامه های آگاهی دهی و گفتگو های منطقوی حمایت نموده و از حکومت وحدت ملی تقاضا دارند تا تلاش های خویش را غرض شامل سازی طالبان و کشور های همسایه در مباحث صلح افزایش دهد. در پهلوی داشتن معلومات وسیع در مورد برنامه صلح دولت افغانستان، مصاحبه شونده گان اذعان به عدم داشتن معلومات واضح در رابطه با وضعیت برنامه صلح، اهداف فعلی آن، نقش برنامه در گفتگو های منطقوی و آینده برنامه تحت مدیریت حکومت وحدت ملی، داشتند. بر علاوه، علاوه بر باورمندی اشتراک کننده گان در زمینه پروسه صلح، لیکن آنها از عدم موجودیت شفافیت و اعتبار این پروسه نگرانی داشتند. بناً روی این دلیل، مشورت های بیشتری غرض اصلاحات در شورای عالی صلح و کمیته صلح ولایتی جهت جلوگیری از آنچه مصاحبه شونده گان بعنوان فساد گسترده و عدم بیطرفی اذعان کرده اند، لازم می‌باشد.

همایش ملی پیرامون راهکار صلح

در ماه جنوری ۲۰۱۶، ۷۰ تن از فعالان صلح و نمایندگان جامعه مدنی از تمام ولایات افغانستان با بیش از نصف اشتراک کننده گان زن در همایش ملی که پیرامون راهکار صلح در کابل برگزار گردیده بود حضور یافتند. نظریات و داشته های این اشتراک کننده گان متعاقباً در نشریات راهکار صلح گنجانیده شد.

به پروسه صلح پیوسته اند.

- توسعه موثر تلاش ها جهت مبارزه با نفوذ جنگجویان خارجی در کشور و همچنان ذهنیت های افراطی و افراط گرایی که از جانب مدارس دینی تمویل میگردند.
- تقویت و تسریع بیشتر حکومت داری خوب و رسیدگی با مردم محل با فراهم سازی خدمات اجتماعی، امکانات و دسترسی به فرصت های آموزشی و اشتغال ذایی.
- حمایت از فعالیت های جامعه مدنی برای صلح و ثبات
- تقویه نقش نهاد های جامعه مدنی در پروسه صلح و تحکیم همکاری با کشور های منطقه و جامعه بین المللی برای تقویه صلح در افغانستان
- و همچنین، در ارتباط با همایش منطقه ای که طی آن

کارشناسان مجرب بین المللی گرد هم آمدند، یافته های فوق رهنمود عملی برای نهاد های جامعه مدنی مهیا نموده و آنها را قادر می سازد تا اقدامات دادخواهی خویش را در سطح مردمی بشکل سیستماتیک تعقیب نمایند. آنها جنبه های کلیدی صلح که منعکس کننده خواسته ها و دیدگاه های مصاحبه شوندگان بودند را برجسته ساخته و طرفداری شان را از گفتگو ها و همکاری ها در سطح منطقه به عنوان وسیله ای برای غلبه بر جنگ اعلام نمودند.

اشتراک کنندگان این همایش با توافق مشترک، معیار های ذیل را که انعکاس دهنده خواست ها و آرزو های زنان، جوانان و مردم کشور برای تامین یک صلح پایدار و تامین امنیت فردی و اجتماعی در کشور است، منعیث «نقشه راه برای صلح» برای حکومت وحدت ملی پیشنهاد نمودند.

- اصلاح ساختار و برنامه های شورای عالی صلح
- خلع سلاح نیروهای ملیشه و غیر مسوول و ایجاد فرصت های آموزشی و کاریابی برای جنگجویانی که

همایش منطقه ای پیرامون راهکار صلح

یافته های اولیه این تحقیق و نظریات و پیشنهادات که در همایش ملی ارائه گردیده بود با کارشناسان ملی و بین المللی طی همایش منطقه ای دو روزه که از تاریخ ۲۸-۲۹ مارچ ۲۰۱۶ برگزار گردیده بود به اشتراک گذاشته شد. برنامه مذکور توسط جامعه باز افغانستان تمویل گردیده و کارشناسان مجرب از کشور های پاکستان، هند، تاجکستان، جرمنی، و انگلستان در آن حضور داشتند.

تمرکز عمده در این همایش دو روزه روی موضوعات مختلف از قبیل ماهیت جنگ در افغانستان، نقش حمایوی ۱,۵/Track II در افزایش تلاش ها برای صلح در جنوب آسیا و تاثیر صلح در افغانستان، امنیت منطقه ای، و نقش میانجیگری

سازمان ملل و یا سازمان کنفرانس اسلامی در جنگ است. یکبار دیگر، با وجود گرد هم آمدن کارشناسان از بخش های مختلف، یک سلسه توافقات بمنظور مشخص نمودن اصول اساسی که جهت اطلاع رسانی به روند صلح ضرورت است، میان آمد. در قدم نخست یک اجماع کلی شکل گرفت و آن اینکه تهمت زدن خاصاً سرزنش کشور پاکستان زمانیکه مسئله بحث پیرامون راهکار صلح در بین ملت ها و منطقه میان می آید، مؤثریت ندارد و از آن باید اجتناب صورت گیرد. علاوه بر آن بسیاری از کارشناسان در باره اهمیت دیپلوماسی مردم با مردم و مؤثریت آن در میان آمدن اعتماد و همکاری در طی یک روشی که توسط توافقات رسمی از آن ممانعت نشده است، نیز صحبت کردند. در نهایت، یک توافق نظر در مورد اینکه شرایط و طبیعت مشترک منطقه و اینکه موجودیت صلح در افغانستان ممکن دارای تأثیر مثبت بصورت کل بالای منطقه جنوب آسیا باشد، میان آمد. از اینرو، کارشناسان استدلال داشتند که نیاز است تا ملت های همجوار اینرا درک نمایند که منافع آنها در گرو ثبات افغانستان نهفته است.

همایش منطقه ای پیرامون راهکار صلح

پیشنهادات کلیدی همایش منطقوی راهکار صلح از قرار ذیل میباشند:

- میتوان از روند صلح دولت تاجکستان درس آموخت که از نظر تاریخی یکی از موفق ترین مذاکرات صلح میباشد که در آن دولت افغانستان نقش کلیدی را بازی کرده است. با در نظر داشت تفاوت روش فعلی (امنیت اولویت دارد) اقدامات در افغانستان، برای صلح آوران نیاز است تا درک نمایند که موجودیت طالبان سبب ویرانی منطقه خواهد شد و از اینرو نیاز به دیالوگ فراگیر بوده و حل معضله افغانستان از طریق سیاسی یک امر ضروری است.
- گفتگوی فراگیر و دخیل ساختن گروپ های جامعه مدنی خطر اینکه طالبان را به مثابه یک جناح بازیگر غیر دولتی مشروعیت ببخشد و فراخوان صلح دولت افغانستان را از روی ناچاری «اکثریت خاموش» نشان دهد، را کاهش میدهد.
- خارج از نقش جامعه مدنی در مذاکرات، نیاز است تا تلاش های جامعه مدنی غرض آموزش مردم محل و اقدام در راستای حفاظت از پروسه صلح در حین شکست تلاش های توسعوی، حمایت گردد.
- از نظر منطقوی، دولت های افغانستان، هندوستان و پاکستان به توسعه همکاری های اقتصادی ضرورت دارند. این امر بنوبه خود سبب تقویت مناسبات بین این کشور ها شده و در رسیدن به ثبات وسیع منطقوی کمک مینماید، و همچنان سبب فراهم نمودن فرصت های شغلی شده که یک عامل بلقوه در پروسه صلح میباشد.
- نظر به ابعاد منطقوی اختلافات، مداخله یک نهاد بین المللی و خوب شناخته شده باید در روند مذاکرات در نظر گرفته شود. از اینرو اشتراک کننده گان ملل متحد (UN) و سازمان کنفرانس اسلامی (OIC) که ممکن در روند میانجی گری مذاکرات صلح دارای کدام تجربه نباشد، را بحیث بازیگران مورد اعتماد مد نظر قرار دادند.

نتیجه گیری

اصول اساسی که جهت اطلاع رسانی به روند صلح ضرورت است، همیان آمد. در قدم نخست یک اجماع کلی شکل گرفت و آن اینکه تهمت زدن خاصاً سرزنش کشور پاکستان زمانیکه مسئله بحث پیرامون راهکار صلح در بین ملت ها و منطقه همیان می آید، مؤثریت ندارد و از آن باید اجتناب صورت گیرد. علاوه بر آن بسیاری از کارشناسان در باره اهمیت دیپلوماسی مردم با مردم و مؤثریت آن در همیان آمدن اعتماد و همکاری در طی یک روشی که توسط توافقات رسمی از آن ممانعت نشده است، نیز صحبت کردند. در نهایت، یک توافق نظر در مورد اینکه شرایط و طبیعت مشترک منطقه و اینکه موجودیت صلح در افغانستان ممکن دارای تأثیر مثبت بصورت کل بالای منطقه جنوب آسیا باشد، همیان آمد. از اینرو، کارشناسان استدلال داشتند که نیاز است تا ملت های همجوار اینرا درک نمایند که منافع آنها در گرو ثبات افغانستان نهفته است.

یافته های اولیه این تحقیق و نظریات و پیشنهادات که در همایش ملی ارائه گردیده بود با کار شناسان ملی و بین المللی طی همایش منطقه ای دو روزه که از تاریخ ۲۸-۲۹ مارچ ۲۰۱۶ برگزار گردیده بود به اشتراک گذاشته شد. برنامه مذکور توسط جامعه باز افغانستان همویل گردیده و کار شناسان مجرب از کشور های پاکستان، هند، تاجکستان، جرمنی، و انگلستان در آن حضور داشتند.

تمرکز عمده در این همایش دو روزه روی موضوعات مختلف از قبیل ماهیت جنگ در افغانستان، نقش حمایوی II/Track۱,۵ در افزایش تلاش ها برای صلح در جنوب آسیا و تأثیر صلح در افغانستان، امنیت منطقه ای، و نقش میانجیگری سازمان ملل و یا سازمان کنفرانس اسلامی در جنگ است.

یکبار دیگر، با وجود گرد هم آمدن کارشناسان از بخش های مختلف، یک سلسه توافقات بمنظور مشخص نمودن